| **Частична предварителна оценка на въздействието** | |
|---|---|
| **Институция:**<br>Министерство на труда и социалната политика | **Нормативен акт:**<br>Проект на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет |
| ○ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет | ◉ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:<br>**Втората половина на 2025 г.** |
| **Лице за контакт:**<br>Петя Малакова | **Телефон и ел. поща: 02/8119 435**<br>**Petya.Malakova@mlsp.government.bg** |

**1. Проблем/проблеми за решаване:**

**1. Проблем 1: „Несъответствие на разпоредби от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж и Наредбата за прехвърляне на пенсионни права от и към пенсионни схеми на Европейския съюз, на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка с акт от по-висока степен – Кодекса за социално осигуряване.“**

*1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.*

В действащата до 27.11.2025 г. редакция на чл. 98, ал. 1, т. 2 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) по отношение на лицата с постоянен адрес в чужбина, за които се прилагат европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност и международни договори, по които Република България е страна, е предвидено, че пенсиите и добавките към тях се отпускат, изменят, осъвременяват, спират, възобновяват, прекратяват и възстановяват с разпореждане, издадено от длъжностното лице в Националния осигурителен институт (НОИ), на което е възложено ръководството на дейността по отпускане и изплащане на пенсиите по международни договори и европейски регламенти за координация на системите за социална сигурност или други длъжностни лица, определени от управителя на Националния осигурителен институт.

С оглед оптимизиране процесите в пенсионното производство са предприети вътрешноорганизационни промени в НОИ, с които се променят определени длъжности и организационни структури. В тази връзка с промените в КСО, приети със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2025 г. (обн., ДВ, бр. 25 от 25.03.2025 г.), в сила от 27.11.2025 г., е изменен чл. 98, ал. 1 от КСО. Предвидено е, че всички пенсии и добавките към тях, в това число и пенсиите по европейски регламенти и международни договори за лица с постоянен адрес в чужбина, се отпускат, изменят, осъвременяват, спират, възобновяват, прекратяват и възстановяват с разпореждане, издадено от длъжностното лице, на което е възложено ръководството на пенсионното осигуряване в териториалното поделение на Националния осигурителен институт, или от други длъжностни лица, определени от ръководителя на териториалното поделение на Националния осигурителен институт.

Поради тази промяна на компетентното длъжностно лице (длъжностно лице в териториалното поделение на НОИ, вместо длъжностно лице в НОИ) част от разпоредбите на подзаконовите нормативни актове – Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) и Наредбата за прехвърляне на пенсионни права от и към пенсионни схеми на Европейския съюз, на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка (НППППСЕСЕЦБЕИБ) не съответстват на КСО.

*1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).*

Проблемът не може да бъде решен в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

*1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.*

Към настоящия момент разпоредбите в НПОС и НППППСЕСЕЦБЕИБ не съответстват на нормативен акт от по-висока степен – КСО. Съществуващите разпоредби уреждат компетентност на длъжностно лице по отпускане и изплащане на пенсии на лица с постоянен адрес в чужбина, за които се прилагат международни договори и европейски регламенти за координация на системите за социална сигурност и по осъществяване на пенсионните трансфери от и към пенсионни схеми на ЕС, която с измененията в чл. 98 от КСО отпада. Поради това се налага извършване на изменения на разпоредбите на тези подзаконови нормативни актове с оглед конкретизирането на отговорностите както на длъжностните лица, така и на административните структури в НОИ, след промените в КСО.

*1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.*

С оглед осигуряването на единна и непротиворечива практика и изискването на Закона за нормативните актове за съответствие на подзаконовия нормативен акт с нормативен акт от по-висока степен (КСО), е необходимо да бъдат извършени нормативни промени в НПОС и в НППППСЕСЕЦБЕИБ. Следва да бъдат преуредени всички въпроси, произтичащи от промените в КСО, свързани с административната структура, която ще обработва заявленията за отпускане на пенсии на лица с постоянен адрес в чужбина, за които се прилагат международни договори и европейски регламенти за координация на системите за социална сигурност и административната структура, която ще обработва постъпили искания за прехвърляне на средства, представляващи придобити пенсионни права съгласно това законодателство, в пенсионна схема на ЕС, на ЕЦБ или на ЕИБ

*1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?*

Последващи оценки и анализи на изпълнението на политиката не са извършвани.

**Проблем 2 „Несъответствие на разпоредби от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж със Закона за здравето (ЗЗ), Наредбата за медицинската експертиза (НМЕ), Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи (ПУОРОМЕРКМЕ).“**

*2.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.*

Разпоредбата, която регламентира начина на работа на пенсионните органи при отпусната пенсия за инвалидност с изтичащ срок и преосвидетелстването на лицата с оглед ползването на права в НПОС не е съобразена с промените в ЗЗ, НМЕ, ПУОРОМЕРКМЕ както относно удължаването на срока за изплащане на пенсията в случаите на забавяне в медицинската експертиза в хипотезата на чл. 101б от ЗЗ, така и с оглед променената процедура по преосвидетелстване на лицата само по документи с допускане на преосвидетелстване след преглед по изключение. Това води до забавяне в административните производства, колизия в правоприлагането и възникването на спорове не само с лицата, но и с други административни органи.

*2.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).*

Проблемът не може да бъде решен в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

*2.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.*

Към настоящия момент разпоредбите в НПОС не съответстват на нормативен акт от по-висока степен – ЗЗ. Налице е несъответствие и със специалните разпоредби на НМЕ и ПУОРОМЕРКМЕ.

*2.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.*

С оглед осигуряването на единна и непротиворечива практика, синхронизиране на законодателството, както и изискването на Закона за нормативните актове за съответствие на подзаконовия нормативен акт с нормативен акт от по-висока степен - в случая ЗЗ и със специалните разпоредби на НМЕ и ПУОРОМЕРКМЕ, е необходимо извършването на нормативни промени в НПОС.

Необходимо е регламентиране действията на пенсионния орган и сроковете за изплащане на пенсията за инвалидност в хипотезата на чл. 101б от ЗЗ, както и в случаите, когато не е налице забавяне в медицинската експертиза по смисъла на чл. 101б от ЗЗ, но лицето е положило дължимата грижа и е подало заявление за преосвидетелстване преди изтичане срока на предходното експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК. Необходима е регламентация и за случаите, когато не е налице забавяне в медицинската експертиза по смисъла на чл. 101б от ЗЗ, а лицето не е подало заявление за преосвидетелстване преди изтичане срока на предходното експертно решение или ако е било извикано за преглед – не се е явило. Наложително е изрично регламентиране на датата, от която се извършва преизчисляването и възстановяването на пенсията в тези хипотези.

*2.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?*

Последващи оценки и анализи на изпълнението на политиката не са извършвани.

**Проблем 3 „Необходимост от намаляване на административната тежест за пенсионерите, които получават пенсията си в пощенска станция, различна от тази по постоянен или настоящ адрес, но в същото населено място”**

*3.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.*

НПОС дава възможност пенсионерите да получават пенсията си от пощенска станция по техния постоянен или настоящ адрес. Когато пенсията се получава от друга пощенска станция, дори когато е в същото населено място, задължително се подава заявление за това. Същевременно, в по-големите градове са налице множество пощенски станции, макар същите да не обслужват постоянния или настоящия адрес на лицето. Дори и в тези случаи, за да получи пенсията си от по-удобната му пощенска станция в същото населено място, пенсионерът трябва да подаде заявление. Поради това, с цел облекчение и намаляване административната тежест за пенсионерите, е необходимо, когато има повече от една пощенска станция в населеното място по постоянен или настоящ адрес, пенсионерът да може да получи пенсията си от всяка пощенска станция, без да подава изрично заявление, респективно подаването на заявление да се прилага единствено, когато пенсията се получава от различно от постоянния или настоящия адрес населено място.

*3.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).*

Проблемът не може да бъде решен в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.), тъй като промяната може да бъде извършена само с акт на Министерския съвет.

*3.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.*

Проблемът не може да бъде решен при действието на съществуващата нормативна уредба, тъй като тя изисква подаване на заявление за получаване на пенсията от всяка пощенска станция, която е различна от обслужващата постоянния или настоящия адрес на пенсионера, дори когато тя е в същото населено място.

*3.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.*

Не са налице действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

*3.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?*

Не са извършвани последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката.

**Проблем 4 „Неправомерно изплащане на пенсии на лица с постоянен адрес в чужбина, когато по отношение на тях не се прилагат разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, или европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност, поради невъзможност за навременно узнаване за тяхната смърт“.**

*5.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.*

Изплащането на пенсия, отпусната по международен договор, по който Република България е страна, или европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност на български пенсионер с постоянен адрес в чужбина, се извършва по ред, определен в НПОС. За тези лица е въведено задължение за подаване на декларация за продължаване изплащането на пенсията или т.н. декларация живот. Този законодателен подход е възприет предвид необходимостта своевременно да бъде узнато за смъртта на пенсионера и да бъде пристъпено към прекратяване на пенсията.

В наредбата обаче не се съдържат подобни правила по отношение на лицата, чиято пенсия е отпусната изцяло по българското законодателство, за които не се прилагат международни договори или европейски регламенти за координация на системите за социална сигурност, но които също са с постоянен адрес в чужбина. Предвид това, че тези лица живеят в държави, с които не се прилагат механизми за уведомяване за смъртта на лицето, са налице случаи, при които органът по пенсионно осигуряване узнава за тяхната смърт от наследниците или от трети лица много след смъртта на пенсионера. Това води до неправомерно разходване на обществени средства и до ангажирането на последващи административни производства по установяване и събиране на неправомерно получени публични средства. Това налага да бъде преодоляна законодателната празнота и с оглед съчетаване на личения и обществен интерес, да бъде въведено подаването на декларации за продължаване получаването на пенсията и от лицата с постоянен адрес в чужбина, чиято пенсия е отпусната изцяло по българското законодателство, без да се прилагат международни договори или европейски регламенти за координация на системите за социална сигурност.

*5.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).*

Проблемът не може да бъде решен в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.), тъй като промяната може да бъде извършена само с акт на Министерски съвет.

*5.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.*

НПОС подробно регламентира задълженията на пенсионерите, но по отношение на лицата с постоянен адрес в чужбина, за които не се прилагат международни договори, по които Република България е страна и европейските регламенти за координация на правилата за социална сигурност, не е налице задължение за подаване на декларация за продължаване получаването на пенсията.

*5.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.*

Предложените промени не произтичат от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

*5.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?*

Последващи оценки и анализи на изпълнението на политиката не са извършвани.

**Проблем 5 „Несъответствие на разпоредби от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж и Наредбата за прехвърляне на пенсионни права от и към пенсионни схеми на Европейския съюз, на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка със Закона за въвеждане на еврото в Република България, с оглед предстоящото въвеждане на еврото като парична единица в Република България“.**

*7.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.*

Чрез приетия Закон за въвеждане на еврото в Република България (ЗВЕРБ), обн. ДВ, бр. 70 от 20.08.2024 г., се уреждат принципите, правилата и процедурите за въвеждане на еврото като парична единица на Република България. В тази връзка, в § 6, ал. 1, т. 2 от Преходните и заключителните разпоредби на ЗВЕРБ е предвидено, че държавните органи в 6-месечен срок от влизането в сила на закона предприемат мерки по изменения и допълнения в подзаконови нормативни актове, необходими за изпълнението на закона във връзка с въвеждане на еврото като парична единица в Република България. Измененията и допълненията в актовете по ал. 1, т. 2 влизат в сила от датата на въвеждане на еврото в Република България (параграф 6, ал. 2 от Преходните и заключителните разпоредби на ЗВЕРБ).

В контекста на техническата подготовка за членството на страната ни в еврозоната се констатира необходимост от подготвителните и последващи действия във връзка с въвеждането на еврото като официална парична единица в България да бъдат правно уредени в българското законодателство. С оглед отразяването на промените, които ще настъпят след замяната на лева с еврото като национална валута и в изпълнение на мерките, залегнали в Националния план за въвеждане на еврото в Република България, е необходимо изменение на НПОС и НППППСЕСЕЦБЕИБ .

*7.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).*

Проблемът не може да бъде решен в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.), тъй като промяната може да бъде извършена само с акт на Министерския съвет.

*7.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.*

Проблемът не може да бъде решен при действието на съществуващата нормативна уредба.

*7.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.*

Приемането на ЗВЕРБ създаде необходимата законова уредба относно процеса по смяна на официалната парична единица. Съпътстващите изменения на подзаконовата нормативна рамка следва да бъдат извършени като част от дейността по подготовката за въвеждане на еврото. Във връзка с изложеното, предприетите действия произтичат от ЗВЕРБ и от Националния план за въвеждане на еврото в Република България.

*7.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?*

Последващи оценки и анализи на изпълнението на политиката не са извършвани.

**2. Цели:**

**По проблем 1: „Несъответствие на разпоредби от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж и Наредбата за прехвърляне на пенсионни права от и към пенсионни схеми на**

**Европейския съюз, на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка с акт от по-висока степен – Кодекса за социално осигуряване.“**

**Цел 1:** Синхронизиране на подзаконовата нормативна уредба с разпоредбите на нормативен акт от по-висока степен – Кодекса за социално осигуряване.

**Цел 2:** Улесняване на административния процес при отпускане, изплащане и преизчисляване на пенсии за лица, за които се прилагат международни договори и европейски регламенти за координация на системите за социална сигурност, както и за издаване на удостоверителни документи в тази връзка.

**Цел 3:** Гарантиране на правна сигурност, координация и еднакво прилагане на правилата, защита на правата на гражданите.

**По проблем 2: „Несъответствие на разпоредби от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж със Закона за здравето (ЗЗ), Наредбата за медицинската експертиза (НМЕ), Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи (ПУОРОМЕРКМЕ).“**

**Цел 1:** Синхронизиране на подзаконовата нормативна уредба с разпоредбите на нормативен акт от по-висока степен – Закон за здравето, както и други подзаконови нормативни актове – НМЕ и ПУОРОМЕРКМЕ.

**По проблем 3: „Необходимост от намаляване на административната тежест за пенсионерите, които получават пенсията си в пощенска станция, различна от тази по постоянен или настоящ адрес, но в същото населено място”**

**Цел 1:** Намаляване на административната тежест и улесняване получаването на пенсията от пощенска станция в същото населено място, когато тя не е обслужващата постоянния или настоящия адрес на пенсионера.

**По проблем 4: „Неправомерно изплащане на пенсии на лица с постоянен адрес в чужбина, когато по отношение на тях не се прилагат разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, или европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност, поради невъзможност за навременно узнаване за тяхната смърт“.**

**Цел 1:** Преодоляване на законодателна празнота в подзаконовата нормативна уредба по отношение на лица, за които не се прилагат разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, или европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност.

**Цел 2:** Ограничаване на случаите на неоснователно получаване на суми за пенсия след смъртта на пенсионер.

**По проблем 5: „Несъответствие на разпоредби от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж и Наредбата за прехвърляне на пенсионни права от и към пенсионни схеми на Европейския съюз, на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка със Закона за въвеждане на еврото в Република България, с оглед предстоящото въвеждане на еврото като парична единица в Република България“.**

**Цел 1:** Синхронизиране на подзаконовата нормативна уредба с разпоредбите на нормативен акт от по-висока степен - Закона за въвеждане на еврото в Република България.

*Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.*

**3. Заинтересовани страни:**

**По проблем 1:**

Лица с постоянен адрес в чужбина, за които се прилагат международни договори и европейски регламенти за координация на системите за социална сигурност във връзка с отпускането, изплащането и преизчисляването на пенсиите им - 27609 души.

**По проблем 2:**

Лица, които получават пенсия за инвалидност и добавка за чужда помощ – към м. юни 2025 г. - 536 766 души.

**По проблем 3:**

Лица, които получават пенсия в пощенска станция – към 31.12.2024 г. - 590 000 души.

**По проблем 4:**

Лица с постоянен адрес в чужбина, за които не се прилагат международните договори, по които Република България е страна и европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност – 26635 души.

**По проблем 5:**

- „Български пощи“ ЕАД
- Лица, осигурявани по българското законодателство, които са постъпили на работа като служители на Европейския съюз (Съюза), на Европейската централна банка (ЕЦБ) и на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и желаят да прехвърлят средствата, представляващи придобити пенсионни права в пенсионна схема на Съюза, на ЕЦБ или на ЕИБ

**По всички проблеми** – длъжностните лица по пенсионно осигуряване в териториалните поделения на Националния осигурителен институт.

*Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).*

**4. Варианти на действие.**

**4.1. По проблем 1: „Несъответствие на разпоредбите от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж и Наредбата за прехвърляне на пенсионни права от и към пенсионни схеми на Европейския съюз, на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка с акт от по-висока степен – Кодекса за социално осигуряване.“**

**Вариант 1: - „Без действие“:**

*1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.*

**Описание:**

При този вариант ще е налице несъответствие на разпоредбите на двете наредби с нормативен акт от по-висока степен - КСО. Ще продължат да действат съществуващите разпоредбите на наредбите, което от своя страна ще доведе до правна несигурност и възможност за възникване на спорове.

Могат да се породят твърдения за нищожност поради липса на компетентност на постановените индивидуални административни актове. В резултат на това не само ще се забавят административните производства и изплащането на пенсията, но може да възникне отговорност

на държавата за вреди, причинени от незаконосъобразни актове, действия и/или бездействия на техни органи и длъжностните лица при и по повод изпълнение на административната дейност. Ще се нарушат правата на гражданите и доверието им към правовия ред.

**Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

При вариант 1 „Без действие" няма да има положителни въздействия по отношение на заинтересованите лица.

*(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)*

**Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

Вариант 1 „Без действие" създава правна несигурност поради несъответствието на разпоредбите на НПОС с тези на КСО.

**- За лицата с постоянен адрес в чужбина, за които се прилагат международни договори и европейски регламенти за координация на системите за социална сигурност при отпускането, изплащането и преизчисляването на пенсиите им:**

Непредприемането на действия по привеждане на разпоредбите от НПОС в съответствие с тези на нормативния акт от по-висока степен, ще доведе до липсата на яснота кой орган/длъжностно лице е компетентен. Това създава несигурност за хората, на които предстои да бъде отпусната пенсия и може да доведе до по-дълги срокове за произнасяне. Ако не е уредено ясно кое е компетентното длъжностно лице, което се произнася за правото на пенсия в посочената хипотеза и коя е административната структура на НОИ, към която следва да се подават заявленията, това ще създаде практически пречки за упражняването и защитата на правата на лицата, на които предстои да бъде отпусната пенсия.

**- За длъжностните лица в териториалните поделения на Националния осигурителен институт:**

Липсата на адекватни подзаконови правила може да доведе до забавяне на процедурата по отпускане, изплащане и преизчисляване на пенсията. Могат да възникнат забавяния в кореспонденцията с чужди институции. Няма да има яснота кое е компетентното длъжностно лице, което да се произнася по пенсионните права на лицата в посочената хипотеза.

*1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)*

**Специфични въздействия:**

Не са налице специфични въздействия.

**Въздействия върху малките и средните предприятия:**

Вариант 1 „Без действие" няма да окаже въздействие върху малките и средни предприятия.

**Административна тежест:** Вариант 1 „Без действие" няма ефект върху административната тежест.

Вариант 1 „Без действие" не ограничава свободното движение на стоки, услуги, капитали и работници. Не се ограничава изборът на потребителите, не води до по-високи цени поради по-малко конкуренция и до създаване на бариери за нови доставчици или улесняване появата на монополи. Няма да има промяна относно конкурентоспособността и инвестициите и въздействие/промяна върху производителността. Вариантът на действие няма отношение към правото на собственост, научноизследователската и развойна дейност. Няма да доведе до улесняване на въвеждането и разпространението на нови производствени методи, технологии и продукти. Няма отношение към интелектуалната собственост и към академичните или промишлени изследвания и не допринася за повишаване на производителността и ефективността на ресурсите. Вариантът на действие няма отношение към разходите на потребителите. Вариантът

на действие не оказва въздействие върху определени сектори и региони. Няма последици върху икономическия растеж и заетостта, върху условията за инвестиции и функционирането на пазарите, както и не ограничава свободата на движение на стоки, на капитали, свободата на предоставяне на услуги и свободното движение на работници. По отношение на балансираното демографско развитие Вариант на действие 1 „Без действие“ не води до задържане на темповете на намаляване на броя на населението. Не води до насърчаване на раждането, отглеждането и възпитанието на деца и до подобряване на репродуктивното здраве на населението. Този вариант не оказва влияние върху здравословното състояние на населението и намаляване на общата, преждевременната, детската и майчината смъртност. Не оказва въздействие върху повишаване на средната продължителност на живота и на продължителността на живота в добро здраве. Вариантът на действие не води до намаляване на общата заболеваемост и до превенция на социално значими болести. Не води и до създаване на здравословни и безопасни условия на труд. Вариантът на действие не оказва влияние по отношение на намаляване на броя на емигриращите млади хора в репродуктивна възраст, не води до смекчаване на негативните последици от застаряването на населението и до възприемане на модел за активен и продуктивен живот на възрастните хора в добро здраве. Вариантът на действие не предвижда адаптиране на социалните системи или на някоя от тях към демографските промени на застаряването на населението – пазар на труда; пенсионноосигурителна система; система за социално подпомагане, закрила и дългосрочни грижи; здравеопазване, образование, култура и др. Този вариант на действие не ограничава диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони; не води до подобряване на инфраструктурата и качеството на живота в различните райони на страната. Не създава условия за възраждане на селските райони и за намаляване на различията между населените места; не води до подобряване на транспортната, търговската и други обслужващи инфраструктури на селските и пограничните райони за задържане на населението в тях. Вариантът на действие не води до опазване и поддържане на екологичната и ергономичната среда за живот и до намаляване на регионалните диспропорции чрез децентрализация и създаване на регионален капацитет за динамично икономическо развитие.
Вариант на действие 1 „Без действие” няма пряко въздействие върху заетостта и пазара на труда. Вариантът не улеснява създаването на нови работни места и не води до загуба на работни места. Този вариант няма специфични негативни последствия за определени професии, групи работници или самостоятелно заети лица. Вариантът не засяга определени възрастови групи. Предприемането на този вариант няма да се отрази негативно на търсенето на работна сила, върху функционирането на пазара на труда и по отношение на баланса между личния, семейния и професионалния живот. Вариант на действие 1 няма влияние върху качеството на работата, не оказва въздействие върху продължаващо професионално обучение. Вариантът на действие няма отношение към правата и задълженията на работниците и служителите. Вариантът на действие не улеснява и не ограничава приспособяването към промените и използването на технологични иновации на работното място. Вариантът не засяга достъпа до пазара на труда или влизането/излизането от пазара на труда; не влияе негативно върху достъпа до услугите, свързани с намиране на работа или до услуги от общ икономически интерес.
Вариант на действие 1 няма пряко отношение към неприкосновеността на личния живот. Този вариант на действие ще окаже неблагоприятно влияние върху правото на добра администрация, доколкото ще продължат да се прилагат действащите към момента разпоредби от НПОС. Вариантът на действие не оказва влияние върху достъпа до правосъдие и до управлението; общественото здраве; сигурността и обществения ред; културата; климата и климатичните

промени; транспорта и използването на енергия; биоразнообразието; чистотата на атмосферния въздух; качеството на водите и водните запаси; качеството на почвата; възобновяемите или невъзобновяемите ресурси; влиянието на фирмите и потребителите върху околната среда; отпадъците/генериране/ рециклиране; и към грижите за животните.

---

**Вариант 2 „Приемане на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет“:**

*1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.*

**Описание:**

С приемане на нормативните промени ще се синхронизират разпоредбите на НПОС и НППППСЕСЕЦБЕИБ с разпоредбите на КСО.

**Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

С предложените промени ще се постигне съответствие на подзаконовите нормативни актове с нормативният акт от по-висока степен - КСО. Ще се конкретизират отговорностите на длъжностните лица и административните структури на Националния осигурителен институт. Ще се уеднакви практиката. Ще се оптимизира дейността по отпускане и изплащане на пенсии на лицата с постоянен адрес в чужбина, за които се прилагат международните договори и европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност. Ще се осъществят безпроблемно организационните промени в НОИ, които ще благоприятстват за спазването на сроковете за произнасяне и ефективността за събиране на неоснователно получените суми от бюджета на държавното обществено осигуряване. Ще се оправдаят очакванията към администрацията за законност, компетентност и ефективност.

**- За лицата с постоянен адрес в чужбина, за които се прилагат международни договори и европейски регламенти за координация на системите за социална сигурност във връзка с отпускането, изплащането и преизчисляването на пенсиите им:**

С приемането на предложените нормативни промени ще се внесе яснота и предвидимост относно това коя е компетентната административна структура на Националния осигурителен институт и кое е компетентното длъжностно лице, които са ангажирани с произнасяне по правото им на пенсия.

**- За длъжностните лица в Националния осигурителен институт:**

Въведените ясни правила ще позволят оптимизиране на процесите по обработка на заявления за отпускане на пенсия, извършване на правилна преценка за наличие правото на пенсия, изплащане и преизчисляване на пенсиите. Ще се повиши доверието в администрацията и правната сигурност.

**Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

При вариант 2 не са идентифицирани негативни икономически, социални или екологични въздействия върху нито една от групите пряко или косвено заинтересовани страни.

Вариант 2 не ограничава свободното движение на стоки, услуги, капитали и работници. Не се ограничава изборът на потребителите, не води до по-високи цени поради по-малко конкуренция и до създаване на бариери за нови доставчици или улесняване появата на монополи. Няма да има промяна относно конкурентоспособността и инвестициите и въздействие/промяна върху производителността. Вариантът на действие няма отношение към правото на собственост, научноизследователската и развойна дейност. Няма да доведе до улесняване на въвеждането и разпространението на нови производствени методи, технологии и продукти. Вариантът на действие няма отношение към интелектуалната собственост и към академичните или промишлени изследвания и не допринася за повишаване на производителността и ефективността на ресурсите. Вариантът на действие няма отношение към разходите на потребителите. Вариантът на действие не оказва въздействие върху определени сектори и региони. Няма последици върху

икономическия растеж и заетостта, върху условията за инвестиции и функционирането на пазарите, както и не ограничава свободата на движение на стоки, на капитали, свободата на предоставяне на услуги и свободното движение на работници.

По отношение на балансираното демографско развитие Вариант на действие 2 не води до задържане на темповете на намаляване на броя на населението. Не води до насърчаване на раждането, отглеждането и възпитанието на деца и до подобряване на репродуктивното здраве на населението. Този вариант не оказва влияние върху здравословното състояние на населението и намаляване на общата, преждевременната, детската и майчината смъртност, не води до повишаване на средната продължителност на живота и на продължителността на живота в добро здраве. Вариантът на действие не води до намаляване на общата заболеваемост и до превенция на социално значими болести. Не води и до създаване на здравословни и безопасни условия на труд. Вариантът на действие не оказва влияние по отношение на намаляване на броя на емигриращите млади хора в репродуктивна възраст и не оказва влияние по отношение смекчаването на негативните последици от застаряването на населението и до възприемане на модел за активен и продуктивен живот на възрастните хора в добро здраве. Вариантът на действие не предвижда адаптиране на социалните системи или на някоя от тях към демографските промени на застаряването на населението – пазар на труда; пенсионноосигурителна система; система за социално подпомагане, закрила и дългосрочни грижи; здравеопазване, образование, култура и др. Този вариант на действие не ограничава диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони; не води до подобряване на инфраструктурата и качеството на живота в различните райони на страната. Не създава условия за възраждане на селските райони и за намаляване на различията между населените места; не води до подобряване на транспортната, търговската и други обслужващи инфраструктури на селските и пограничните райони за задържане на населението в тях. Вариантът на действие не води до опазване и поддържане на екологичната и ергономичната среда за живот и до намаляване на регионалните диспропорции чрез децентрализация и създаване на регионален капацитет за динамично икономическо развитие.

*1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)*

**Специфични въздействия:**

**Въздействия върху малките и средните предприятия:** Вариант 2 „Приемане на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет“ не оказва въздействие върху малките и средни предприятия.

**Административна тежест:** Вариант 2 не оказва въздействие върху административната тежест.

**4.2. По проблем 2: „Несъответствие на разпоредби от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж със Закона за здравето (ЗЗ), Наредбата за медицинската експертиза (НМЕ), Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи (ПУОРОМЕРКМЕ).“**

**Вариант 1: „Без действие“:**

*1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.*

**Описание:**

При този вариант няма да се постигне съответствие на разпоредбите на НПОС с нормативния акт от по-висока степен – Закон за здравето, както и със специалните подзаконови нормативни актове – НМЕ и ПУОРОМЕРКМЕ. Неприемането на разпоредби в подзаконовия нормативен акт, необходими за прилагане на приетите промени в нормативния акт от по-висока степен – ЗЗ има негативни последици за лицата, които получават пенсии за инвалидност и добавка за чужда помощ

при преценката на сроковете за произнасяне и изплащане на пенсиите за инвалидност и добавката за чужда помощ при преосвидетелстване.

**Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

При вариант на действие 1 няма да има положителни въздействия по отношение на заинтересованите лица.

*(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)*

**Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

Вариант 1 „Без действие“ създава правна несигурност поради несъответствието на разпоредбите на НПОС с тези на ЗЗ, НМЕ, ПУОРОМЕРКМЕ.

**- За лицата, които получават пенсия за инвалидност и добавка за чужда помощ:**

Този вариант на действие може да доведе до забавяне на произнасянето на пенсионните органи след преосвидетелстването на лицата, респективно – до спиране на пенсията. Липсата на яснота относно правилата за удължаване срока на изплащане на пенсиите, датите на преизчисляване и срока за изплащане на пенсиите създава опасност от нарушаване на правата на пенсионерите.

**- За длъжностните лица в териториалните поделения на Националния осигурителен институт:**

Без промяна на подзаконовите разпоредби се създава опасност от появата на различна административна практика, до възникване на спорове и увеличена натовареност на служителите.

*1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)*

**Специфични въздействия:**

Не са налице специфични въздействия.

**Въздействия върху малките и средните предприятия:**

Вариант 1 „Без действие“ няма да окаже въздействие върху малките и средни предприятия.

**Административна тежест:** Вариант 1 „Без действие“ няма ефект върху административната тежест.

Вариант 1 „Без действие“ не ограничава свободното движение на стоки, услуги, капитали и работници. Не се ограничава изборът на потребителите, не води до по-високи цени поради по-малко конкуренция и до създаване на бариери за нови доставчици или улесняване появата на монополи. Няма да има промяна относно конкурентоспособността и инвестициите и въздействие/промяна върху производителността. Вариантът на действие няма отношение към правото на собственост, научноизследователската и развойна дейност. Няма да доведе до улесняване на въвеждането и разпространението на нови производствени методи, технологии и продукти. Вариантът на действие няма отношение към интелектуалната собственост и към академичните или промишлени изследвания и не допринася за повишаване на производителността и ефективността на ресурсите. Вариантът на действие няма отношение към разходите на потребителите. Вариантът на действие не оказва въздействие върху определени сектори и региони. Няма последици върху икономическия растеж и заетостта, върху условията за инвестиции и функционирането на пазарите, както и не ограничава свободата на движение на стоки, на капитали, свободата на предоставяне на услуги и свободното движение на работници.

По отношение на балансираното демографско развитие Вариант на действие 1 „Без действие“ не води до задържане на темповете на намаляване на броя на населението. Не води до насърчаване на раждането, отглеждането и възпитанието на деца и до подобряване на репродуктивното здраве на населението. Този вариант не оказва влияние върху здравословното състояние на населението и намаляване на общата, преждевременната, детската и майчината смъртност. Не оказва

въздействие върху повишаване на средната продължителност на живота и на продължителността на живота в добро здраве. Вариантът на действие не води до намаляване на общата заболеваемост и до превенция на социално значими болести. Не води и до създаване на здравословни и безопасни условия на труд. Вариантът на действие не оказва влияние по отношение на намаляване на броя на емигриращите млади хора в репродуктивна възраст, не води до смекчаване на негативните последици от застаряването на населението и до възприемане на модел за активен и продуктивен живот на възрастните хора в добро здраве. Вариантът на действие не предвижда адаптиране на социалните системи или на някоя от тях към демографските промени на застаряването на населението – пазар на труда; пенсионноосигурителна система; система за социално подпомагане, закрила и дългосрочни грижи; здравеопазване, образование, култура и др. Този вариант на действие не ограничава диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони; не води до подобряване на инфраструктурата и качеството на живота в различните райони на страната. Не създава условия за възраждане на селските райони и за намаляване на различията между населените места; не води до подобряване на транспортната, търговската и други обслужващи инфраструктури на селските и пограничните райони за задържане на населението в тях. Вариантът на действие не води до опазване и поддържане на екологичната и ергономичната среда за живот и до намаляване на регионалните диспропорции чрез децентрализация и създаване на регионален капацитет за динамично икономическо развитие.
Вариант на действие 1 няма пряко въздействие върху заетостта и пазара на труда. Вариантът не улеснява създаването на нови работни места и не води до загуба на работни места. Този вариант няма специфични негативни последствия за определени професии, групи работници или самостоятелно заети лица. Вариантът не засяга определени възрастови групи. Предприемането на този вариант няма да се отрази негативно на търсенето на работна сила, върху функционирането на пазара на труда и по отношение на баланса между личния, семейния и професионалния живот.
Вариант на действие 1 няма влияние върху качеството на работата, не оказва въздействие върху продължаващо професионално обучение. Вариантът на действие няма отношение към правата и задълженията на работниците и служителите. Вариантът на действие не улеснява и не ограничава приспособяването към промените и използването на технологични иновации на работното място. Вариантът не засяга достъпа до пазара на труда или влизането/излизането от пазара на труда; не влияе негативно върху достъпа до услугите, свързани с намиране на работа или до услуги от общ икономически интерес.
Вариант на действие 1 няма пряко отношение към неприкосновеността на личния живот. Този вариант на действие ще окаже неблагоприятно влияние върху правото на добра администрация, доколкото ще продължат да се прилагат действащите към момента разпоредби от НПОС. Вариантът на действие не оказва влияние върху достъпа до правосъдие и до управлението; общественото здраве; сигурността и обществения ред; културата; климата и климатичните промени; транспорта и използването на енергия; биоразнообразието; чистотата на атмосферния въздух; качеството на водите и водните запаси; качеството на почвата; възобновяемите или невъзобновяемите ресурси; влиянието на фирмите и потребителите върху околната среда; отпадъците/генериране/ рециклиране; и към грижите за животните.

---

**Вариант 2 „Приемане на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет“**

*1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.*

**Описание:**

С приемане на нормативните промени ще се синхронизират разпоредбите на НПОС с разпоредбите на ЗЗ, НМЕ, ПУОРОМЕРКМЕ.

**Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

С предложените промени ще се постигне съответствие на подзаконовия нормативен акт (НПОС) със Закона за здравето, НМЕ, ПУОРОМЕРКМЕ. Ще се гарантира запазване правата на пенсионерите и ще се ускорят административните производства. Ще се уеднакви практиката. Ще се оправдаят очакванията към администрацията за законност, компетентност и ефективност.

**- За лицата, които получават пенсия за инвалидност и добавка за чужда помощ:**

Изменените разпоредби в НПОС ще дадат конкретика относно правомощията на длъжностните лица по пенсионно осигуряване, както и за реда и начина на процедиране при преосвидетелстване на пенсионерите, които получават пенсия за инвалидност и добавка за чужда помощ. Ще се внесе яснота относно условията, при които пенсията за инвалидност се прекратява и възстановява. Облекчава се административната процедура, улеснява се достъпа на лицата с установена трайно намалена работоспособност до пенсия за инвалидност и добавка за чужда помощ.

**- За длъжностните лица в териториалните поделения на Националния осигурителен институт:**

Създават се ясни критерии, въз основа на които да се извършва преценка за наличие на основанията за удължаване на срока за изплащане на пенсиите за инвалидност и добавките за чужда помощ, за прекратяването и възстановяването на пенсиите за инвалидност и добавките за чужда помощ. Ще е налице възможност за по-добър контрол и отчетност. Ще се повиши доверието в администрацията и правната сигурност. Ще се избегне възникването на правни спорове относно тълкуването и прилагането на закона.

**Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

При вариант 2 не са идентифицирани негативни икономически, социални или екологични въздействия върху нито една от групите пряко или косвено заинтересовани страни.

Вариант 2 не ограничава свободното движение на стоки, услуги, капитали и работници. Не се ограничава изборът на потребителите, не води до по-високи цени поради по-малко конкуренция и до създаване на бариери за нови доставчици или улесняване появата на монополи. Няма да има промяна относно конкурентоспособността и инвестициите и въздействие/промяна върху производителността. Вариантът на действие няма отношение към правото на собственост, научноизследователската и развойна дейност. Няма да доведе до улесняване на въвеждането и разпространението на нови производствени методи, технологии и продукти. Вариантът на действие няма отношение към интелектуалната собственост и към академичните или промишлени изследвания и не допринася за повишаване на производителността и ефективността на ресурсите. Вариантът на действие няма отношение към разходите на потребителите. Вариантът на действие не оказва въздействие върху определени сектори и региони. Няма последици върху икономическия растеж и заетостта, върху условията за инвестиции и функционирането на пазарите, както и не ограничава свободата на движение на стоки, на капитали, свободата на предоставяне на услуги и свободното движение на работници.

По отношение на балансираното демографско развитие Вариант на действие 2 не води до задържане на темповете на намаляване на броя на населението. Не води до насърчаване на раждането, отглеждането и възпитанието на деца и до подобряване на репродуктивното здраве на населението. Този вариант не оказва влияние върху здравословното състояние на населението и намаляване на общата, преждевременната, детската и майчината смъртност, не води до повишаване на средната продължителност на живота и на продължителността на живота в добро здраве. Вариантът на действие не води до намаляване на общата заболеваемост и до превенция на социално значими болести. Не води и до създаване на здравословни и безопасни условия на труд. Вариантът на действие не оказва влияние по отношение на намаляване на броя на емигриращите млади хора в репродуктивна възраст и не оказва влияние по отношение смекчаването на

негативните последици от застаряването на населението и до възприемане на модел за активен и продуктивен живот на възрастните хора в добро здраве. Вариантът на действие не предвижда адаптиране на социалните системи или на някоя от тях към демографските промени на застаряването на населението – пазар на труда; пенсионноосигурителна система; система за социално подпомагане, закрила и дългосрочни грижи; здравеопазване, образование, култура и др. Вариантът създава предпоставки за осигуряване на равни възможности за пълноценен социален и продуктивен живот в рамките на групата на пенсионерите и създава условия за равни възможности и недопускане на пряка или непряка дискриминация за всички пенсионери, независимо от вида на получаваната от тях пенсия. Този вариант на действие не ограничава диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони; не води до подобряване на инфраструктурата и качеството на живота в различните райони на страната. Не създава условия за възраждане на селските райони и за намаляване на различията между населените места; не води до подобряване на транспортната, търговската и други обслужващи инфраструктури на селските и пограничните райони за задържане на населението в тях. Вариантът на действие не води до опазване и поддържане на екологичната и ергономичната среда за живот и до намаляване на регионалните диспропорции чрез децентрализация и създаване на регионален капацитет за динамично икономическо развитие.

*1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)*

**Специфични въздействия:**

Не са налице специфични въздействия.

**Въздействия върху малките и средните предприятия:** Вариант 2 „Приемане на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет“ няма да окаже въздействие върху малките и средни предприятия.

**Административна тежест:** Вариант 2 няма ефект върху административната тежест.

**4.3. По проблем 3: „Необходимост от намаляване на административната тежест за пенсионерите, които получават пенсията си в пощенска станция, различна от тази по постоянен или настоящ адрес, но в същото населено място”**

**Вариант 1: - „Без действие“:**

*1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.*

**Описание:**

При този вариант на действие ще продължи да се прилага практиката, според която лицата трябва да подават заявление за получаване на пенсията в различна пощенска станция от тази по постоянния или настоящия им адрес, когато тази пощенска станция е в същото населено място. Ще се запази тази административна тежест и няма да се съкрати времето за физическото изплащане на пенсията.

**Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

При вариант на действие 1 няма да има положителни въздействия по отношение на заинтересованите лица.

**Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

Ще продължават да се подават заявления за изплащане на пенсията от различна пощенска станция от тази по постоянен или настоящ адрес, когато станцията е в същото населено място.

**- За лицата, които получават пенсия в пощенска станция:**

При всяко изплащане на пенсията ще подават заявление за изплащане на пенсията, ако пощенската станция е различна от тази по постоянен или настоящ адрес и се намира в същото населено място.

**- За длъжностните лица в териториалните поделения на Националния осигурителен институт:**
Този вариант на действие не оказва въздействие върху заинтересованата страна.

*1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)*

**Специфични въздействия:**

Не са налице специфични въздействия.

**Въздействия върху малките и средните предприятия:**

Вариант 1 „Без действие“ не оказва въздействие върху малките и средни предприятия.

**Административна тежест:** При този вариант на действие лицата, които имат право да получат пенсията си в пощенска станция ще продължат да подават заявление за изплащане на отпусната им пенсия в пощенската станция, различна от тази по постоянен или настоящ адрес, независимо, че тя е в същото населено място.
Вариант 1 „Без действие“ не ограничава свободното движение на стоки, услуги, капитали и работници. Не се ограничава изборът на потребителите, не води до по-високи цени поради по-малко конкуренция и до създаване на бариери за нови доставчици или улесняване появата на монополи. Няма да има промяна относно конкурентоспособността и инвестициите и въздействие/промяна върху производителността. Вариантът на действие няма отношение към правото на собственост, научноизследователската и развойна дейност. Няма да доведе до улесняване на въвеждането и разпространението на нови производствени методи, технологии и продукти. Вариантът на действие няма отношение към интелектуалната собственост и към академичните или промишлени изследвания и не допринася за повишаване на производителността и ефективността на ресурсите. Вариантът на действие няма отношение към разходите на потребителите. Вариантът на действие не оказва въздействие върху определени сектори и региони. Няма последици върху икономическия растеж и заетостта, върху условията за инвестиции и функционирането на пазарите, както и не ограничава свободата на движение на стоки, на капитали, свободата на предоставяне на услуги и свободното движение на работници.
По отношение на балансираното демографско развитие Вариант на действие 1 „Без действие“ не води до задържане на темповете на намаляване на броя на населението. Не води до насърчаване на раждането, отглеждането и възпитанието на деца и до подобряване на репродуктивното здраве на населението. Този вариант не оказва влияние върху здравословното състояние на населението и намаляване на общата, преждевременната, детската и майчината смъртност. Не оказва въздействие върху повишаване на средната продължителност на живота и на продължителността на живота в добро здраве. Вариантът на действие не води до намаляване на общата заболеваемост и до превенция на социално значими болести. Не води и до създаване на здравословни и безопасни условия на труд. Вариантът на действие не оказва влияние по отношение на намаляване на броя на емигриращите млади хора в репродуктивна възраст, не води до смекчаване на негативните последици от застаряването на населението и до възприемане на модел за активен и продуктивен живот на възрастните хора в добро здраве. Вариантът на действие не предвижда адаптиране на социалните системи или на някоя от тях към демографските промени на застаряването на населението – пазар на труда; пенсионноосигурителна система; система за социално подпомагане, закрила и дългосрочни грижи; здравеопазване, образование, култура и др. Този вариант на действие не ограничава диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони; не води до подобряване на инфраструктурата и качеството на живота в различните райони на страната. Не създава условия за възраждане на селските райони и за намаляване на различията между населените места; не води до подобряване на транспортната,

търговската и други обслужващи инфраструктури на селските и пограничните райони за задържане на населението в тях. Вариантът на действие не води до опазване и поддържане на екологичната и ергономичната среда за живот и до намаляване на регионалните диспропорции чрез децентрализация и създаване на регионален капацитет за динамично икономическо развитие.
Вариант на действие 1 няма пряко въздействие върху заетостта и пазара на труда. Вариантът не улеснява създаването на нови работни места и не води до загуба на работни места. Този вариант няма специфични негативни последствия за определени професии, групи работници или самостоятелно заети лица. Вариантът не засяга определени възрастови групи. Предприемането на този вариант няма да се отрази негативно на търсенето на работна сила, върху функционирането на пазара на труда и по отношение на баланса между личния, семейния и професионалния живот.
Вариант на действие 1 няма влияние върху качеството на работата, не оказва въздействие върху продължаващо професионално обучение. Вариантът на действие няма отношение към правата и задълженията на работниците и служителите. Вариантът на действие не улеснява и не ограничава приспособяването към промените и използването на технологични иновации на работното място.
Вариантът не засяга достъпа до пазара на труда или влизането/излизането от пазара на труда; не влияе негативно върху достъпа до услугите, свързани с намиране на работа или до услуги от общ икономически интерес.
Вариант на действие 1 няма пряко отношение към неприкосновеността на личния живот. Този вариант на действие ще окаже неблагоприятно влияние върху правото на добра администрация, доколкото ще продължат да се прилагат действащите към момента разпоредби от НПОС. Вариантът на действие не оказва влияние върху достъпа до правосъдие и до управлението; общественото здраве; сигурността и обществения ред; културата; климата и климатичните промени; транспорта и използването на енергия; биоразнообразието; чистотата на атмосферния въздух; качеството на водите и водните запаси; качеството на почвата; възобновяемите или невъзобновяемите ресурси; влиянието на фирмите и потребителите върху околната среда; отпадъците/генериране/ рециклиране; и към грижите за животните.

---

**Вариант 2: „Приемане на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет“:**

*1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.*

**Описание:**

При вариант на действие 2 ще се предприемат законодателни мерки за намаляване на административната тежест в случаите, когато лицето желае пенсията му да бъде изплатена от пощенска станция, различна от тази по постоянния или настоящия му адрес, но находяща се в същото населено място.

**Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:**
**- За лицата, които получават пенсия в пощенска станция:**
Ще отпадне задължението при всяко получаване на пенсията да подават заявление за изплащането ѝ, ако пощенската станция е различна от тази по постоянен или настоящ адрес, но се намира в същото населено място.
**- За длъжностните лица в териториалните поделения на НОИ:**
Този вариант не оказва въздействие.

**Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

При вариант 2 не са идентифицирани негативни икономически, социални или екологични въздействия върху нито една от групите пряко или косвено заинтересовани страни.

Вариант 2 не ограничава свободното движение на стоки, услуги, капитали и работници. Не се ограничава изборът на потребителите, не води до по-високи цени поради по-малко конкуренция и до създаване на бариери за нови доставчици или улесняване появата на монополи. Няма да има промяна относно конкурентоспособността и инвестициите и въздействие/промяна върху производителността. Вариантът на действие няма отношение към правото на собственост, научноизследователската и развойна дейност. Няма да доведе до улесняване на въвеждането и разпространението на нови производствени методи, технологии и продукти. Вариантът на действие няма отношение към интелектуалната собственост и към академичните или промишлени изследвания и не допринася за повишаване на производителността и ефективността на ресурсите. Вариантът на действие няма отношение към разходите на потребителите. Вариантът на действие не оказва въздействие върху определени сектори и региони. Няма последици върху икономическия растеж и заетостта, върху условията за инвестиции и функционирането на пазарите, както и не ограничава свободата на движение на стоки, на капитали, свободата на предоставяне на услуги и свободното движение на работници.

По отношение на балансираното демографско развитие Вариант на действие 2 не води до задържане на темповете на намаляване на броя на населението. Не води до насърчаване на раждането, отглеждането и възпитанието на деца и до подобряване на репродуктивното здраве на населението. Този вариант не оказва влияние върху здравословното състояние на населението и намаляване на общата, преждевременната, детската и майчината смъртност, не води до повишаване на средната продължителност на живота и на продължителността на живота в добро здраве. Вариантът на действие не води до намаляване на общата заболеваемост и до превенция на социално значими болести. Не води и до създаване на здравословни и безопасни условия на труд. Вариантът на действие не оказва влияние по отношение на намаляване на броя на емигриращите млади хора в репродуктивна възраст и не оказва влияние по отношение смекчаването на негативните последици от застаряването на населението и до възприемане на модел за активен и продуктивен живот на възрастните хора в добро здраве. Вариантът на действие не предвижда адаптиране на социалните системи или на някоя от тях към демографските промени на застаряването на населението – пазар на труда; пенсионноосигурителна система; система за социално подпомагане, закрила и дългосрочни грижи; здравеопазване, образование, култура и др. Този вариант на действие не ограничава диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони; не води до подобряване на инфраструктурата и качеството на живота в различните райони на страната. Не създава условия за възраждане на селските райони и за намаляване на различията между населените места; не води до подобряване на транспортната, търговската и други обслужващи инфраструктури на селските и пограничните райони за задържане на населението в тях. Вариантът на действие не води до опазване и поддържане на екологичната и ергономичната среда за живот и до намаляване на регионалните диспропорции чрез децентрализация и създаване на регионален капацитет за динамично икономическо развитие.

Вариант на действие 2 няма пряко въздействие върху заетостта и пазара на труда. Вариантът не оказва въздействие върху създаването на нови работни места и не води до загуба на работни места. Този вариант няма специфични негативни последствия за определени професии, групи работници или самостоятелно заети лица. Вариантът засяга единствено възрастовата група на пенсионерите. Приемането на този вариант няма да се отрази негативно на търсенето на работна сила, върху функционирането на пазара на труда и по отношение на баланса между личния, семейния и професионалния живот. Вариант на действие 2 няма влияние върху качеството на работата, не оказва въздействие върху продължаващо професионално обучение. Той няма отношение към правата и задълженията на работниците и служителите, не улеснява и не ограничава

приспособяването към промените и използването на технологични иновации на работното място. Вариантът не засяга достъпа до пазара на труда или влизането/излизането от пазара на труда; не влияе негативно върху достъпа до услугите, свързани с намиране на работа или до услуги от общ икономически интерес.

Вариант на действие 2 няма пряко отношение към: неприкосновеността на личния живот; правото на добра администрация, достъпа до правосъдие и до управлението; общественото здраве; сигурността и обществения ред; културата; климата и климатичните промени; транспорта и използването на енергия; биоразнообразието; чистотата на атмосферния въздух; качеството на водите и водните запаси; качеството на почвата; възобновяемите или невъзобновяемите ресурси; влиянието на фирмите и потребителите върху околната среда; отпадъците/генериране/ рециклиране; и към грижите за животните.

*1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)*

**Специфични въздействия:**

Не са налице специфични въздействия.

**Въздействия върху малките и средните предприятия:**

Вариант 2 не оказва въздействие върху малките и средни предприятия.

**Административна тежест:**

С приемането на промяната в НПОС ще се намали административната тежест за правоимащите лица. За длъжностните лица на НОИ не са налице промени по отношение на административната тежест.

**4.4. По проблем 4 „Неправомерно изплащане на пенсии на лица с постоянен адрес в чужбина, когато по отношение на тях не се прилагат разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, или европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност, поради невъзможност за навременно узнаване за тяхната смърт“.**

**Вариант 1: - „Без действие“:**

*1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.*

**Описание:**

Вариантът „Без действие“ се характеризира с непредприемането на никакви действия. При този вариант на действие ще продължат да се прилагат действащите в момента разпоредби от НПОС. Няма да бъде въведена правна регламентация за изплащане на пенсии на лица с постоянен адрес в чужбина, за които не се прилагат разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, или европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност. Ще продължат да съществуват условия за неоснователно изплащане на суми за пенсия, в случаите когато липсва навременно уведомяване за настъпила смърт в чужбина.

**Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

При вариант на действие 1 няма да има положителни въздействия по отношение на заинтересованите лица.

**Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

**- За лицата с постоянен адрес в чужбина, за които не се прилагат международните договори, по които Република България е страна и европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност:**
Няма отрицателни въздействия

**- За длъжностните лица в териториалните поделения на НОИ:**
Ще бъдат затруднени действията на пенсионния орган при установяване на неоснователно изплатени суми за пенсии при смърт на пенсионер в държава, с която не се прилагат международните договори и европейските регламенти в областта на координацията на социалната сигурност

*1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)*

**Специфични въздействия:**

Не са налице специфични въздействия.

**Въздействия върху малките и средните предприятия:**

Вариант 1 „Без действие“ няма да окаже въздействие върху малките и средни предприятия.

**Административна тежест:** при този вариант няма промяна в административната тежест.

Вариант 1 „Без действие“ не ограничава свободното движение на стоки, услуги, капитали и работници. Не се ограничава изборът на потребителите, не води до по-високи цени поради по-малко конкуренция и до създаване на бариери за нови доставчици или улесняване появата на монополи. Няма да има промяна относно конкурентоспособността и инвестициите и въздействие/промяна върху производителността. Вариантът на действие няма отношение към правото на собственост, научноизследователската и развойна дейност. Няма да доведе до улесняване на въвеждането и разпространението на нови производствени методи, технологии и продукти. Вариантът на действие няма отношение към интелектуалната собственост и към академичните или промишлени изследвания и не допринася за повишаване на производителността и ефективността на ресурсите. Вариантът на действие няма отношение към разходите на потребителите. Вариантът на действие не оказва въздействие върху определени сектори и региони. Няма последици върху икономическия растеж и заетостта, върху условията за инвестиции и функционирането на пазарите, както и не ограничава свободата на движение на стоки, на капитали, свободата на предоставяне на услуги и свободното движение на работници.
По отношение на балансираното демографско развитие Вариант на действие 1 „Без действие“ не води до задържане на темповете на намаляване на броя на населението. Не води до насърчаване на раждането, отглеждането и възпитанието на деца и до подобряване на репродуктивното здраве на населението. Този вариант не оказва влияние върху здравословното състояние на населението и намаляване на общата, преждевременната, детската и майчината смъртност. Не оказва въздействие върху повишаване на средната продължителност на живота и на продължителността на живота в добро здраве. Вариантът на действие не води до намаляване на общата заболеваемост и до превенция на социално значими болести. Не води и до създаване на здравословни и безопасни условия на труд. Вариантът на действие не оказва влияние по отношение на намаляване на броя на емигриращите млади хора в репродуктивна възраст, не води до смекчаване на негативните последици от застаряването на населението и до възприемане на модел за активен и продуктивен живот на възрастните хора в добро здраве. Вариантът на действие не предвижда адаптиране на социалните системи или на някоя от тях към демографските промени на застаряването на населението – пазар на труда, пенсионноосигурителна система; система за социално подпомагане, закрила и дългосрочни грижи; здравеопазване, образование, култура и др. Този вариант на действие не ограничава диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони; не води до подобряване на инфраструктурата и качеството на живота в различните райони на страната. Не създава условия за възраждане на селските райони и

за намаляване на различията между населените места; не води до подобряване на транспортната, търговската и други обслужващи инфраструктури на селските и пограничните райони за задържане на населението в тях. Вариантът на действие не води до опазване и поддържане на екологичната и ергономичната среда за живот и до намаляване на регионалните диспропорции чрез децентрализация и създаване на регионален капацитет за динамично икономическо развитие.
Вариант на действие 1 няма пряко въздействие върху заетостта и пазара на труда. Вариантът не улеснява създаването на нови работни места и не води до загуба на работни места. Този вариант няма специфични негативни последствия за определени професии, групи работници или самостоятелно заети лица. Вариантът не засяга определени възрастови групи. Предприемането на този вариант няма да се отрази негативно на търсенето на работна сила, върху функционирането на пазара на труда и по отношение на баланса между личния, семейния и професионалния живот.
Вариант на действие 1 няма влияние върху качеството на работата, не оказва въздействие върху продължаващо професионално обучение. Вариантът на действие няма отношение към правата и задълженията на работниците и служителите. Вариантът на действие не улеснява и не ограничава приспособяването към промените и използването на технологични иновации на работното място.
Вариантът не засяга достъпа до пазара на труда или влизането/излизането от пазара на труда; не влияе негативно върху достъпа до услугите, свързани с намиране на работа или до услуги от общ икономически интерес.
Вариант на действие 1 няма пряко отношение към неприкосновеността на личния живот. Вариантът на действие не оказва влияние върху достъпа до правосъдие и до управлението; общественото здраве; сигурността и обществения ред; културата; климата и климатичните промени; транспорта и използването на енергия; биоразнообразието; чистотата на атмосферния въздух; качеството на водите и водните запаси; качеството на почвата; възобновяемите или невъзобновяемите ресурси; влиянието на фирмите и потребителите върху околната среда; отпадъците/генериране/ рециклиране; и към грижите за животните.

---

**Вариант 2: „Приемане на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет“:**

*1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.*

**Описание:**

С приемането на Вариант на действие 2 се регламентира начин за удостоверяване на обстоятелството, че пенсионер с постоянен адрес в чужбина, за когото не се прилагат международните договори, по които Република България е страна и европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност е жив, който е еднакъв с вече регламентирания ред за установяване на това обстоятелство по отношение на пенсионерите с постоянен адрес в чужбина, за който се прилагат международните договори, по които Република България е страна и европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност.

**Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

**- За лицата с постоянен адрес в чужбина, за които не се прилагат международните договори, по които Република България е страна и европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност:**

С предложените промени ще се предприемат законодателни мерки за недопускане и/или минимизиране на случаите на изплащане на неоснователни суми за пенсия след смъртта на пенсионер, в случаите когато липсва уведомяване за настъпилата смърт в чужбина, което не само ще се отрази благоприятно на фонд „Пенсии“ на държавното обществено осигуряване, но и ще намали товара върху наследниците на пенсионерите и въвличането им в административни производства. Ще се създаде яснота по повод получаването на пенсия. Декларацията ще бъде по

образец и ще може да се подава от пенсионера чрез всички способи установени в КСО, по реда, който вече е регламентиран за пенсионерите с постоянен адрес в чужбина, за който се прилагат международните договори, по които Република България е страна и европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност.

**- За длъжностните лица в териториалните поделения на Националния осигурителен институт:**

Ще се ограничат случаите, в които е необходимо пенсионният орган да предприеме действия (както по административен, така и по съдебен ред) за установяване и събиране на неоснователно изплатени суми за пенсии от наследниците на починали пенсионери.

Ще се подобри административното обслужване на гражданите, ще се оправдаят очакванията към администрацията за законност, компетентност и ефективност.

**Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

При вариант 2 не са идентифицирани негативни икономически, социални или екологични въздействия върху нито една от групите пряко или косвено заинтересовани страни.

Вариант 2 не ограничава свободното движение на стоки, услуги, капитали и работници. Не се ограничава изборът на потребителите, не води до по-високи цени поради по-малко конкуренция и до създаване на бариери за нови доставчици или улесняване появата на монополи. Няма да има промяна относно конкурентоспособността и инвестициите и въздействие/промяна върху производителността. Вариантът на действие няма отношение към правото на собственост, научноизследователската и развойна дейност. Няма да доведе до улесняване на въвеждането и разпространението на нови производствени методи, технологии и продукти. Вариантът на действие няма отношение към интелектуалната собственост и към академичните или промишлени изследвания и не допринася за повишаване на производителността и ефективността на ресурсите. Вариантът на действие няма отношение към разходите на потребителите. Вариантът на действие не оказва въздействие върху определени сектори и региони. Няма последици върху икономическия растеж и заетостта, върху условията за инвестиции и функционирането на пазарите, както и не ограничава свободата на движение на стоки, на капитали, свободата на предоставяне на услуги и свободното движение на работници.

По отношение на балансираното демографско развитие Вариант на действие 2 не води до задържане на темповете на намаляване на броя на населението. Не води до насърчаване на раждането, отглеждането и възпитанието на деца и до подобряване на репродуктивното здраве на населението. Този вариант не оказва влияние върху здравословното състояние на населението и намаляване на общата, преждевременната, детската и майчината смъртност, не води до повишаване на средната продължителност на живота и на продължителността на живота в добро здраве. Вариантът на действие не води до намаляване на общата заболеваемост и до превенция на социално значими болести. Не води и до създаване на здравословни и безопасни условия на труд. Вариантът на действие не оказва влияние по отношение на намаляване на броя на емигриращите млади хора в репродуктивна възраст и не оказва влияние по отношение смекчаването на негативните последици от застаряването на населението и до възприемане на модел за активен и продуктивен живот на възрастните хора в добро здраве. Вариантът на действие не предвижда адаптиране на социалните системи или на някоя от тях към демографските промени на застаряването на населението – пазар на труда; пенсионноосигурителна система; система за социално подпомагане, закрила и дългосрочни грижи; здравеопазване, образование, култура и др. Този вариант на действие не ограничава диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони; не води до подобряване на инфраструктурата и качеството на живота в различните райони на страната. Не създава условия за възраждане на селските райони и за намаляване на различията между населените места; не води до подобряване на транспортната, търговската и други обслужващи инфраструктури на селските и пограничните

райони за задържане на населението в тях. Вариантът на действие не води до опазване и поддържане на екологичната и ергономичната среда за живот и до намаляване на регионалните диспропорции чрез децентрализация и създаване на регионален капацитет за динамично икономическо развитие.

Вариант на действие 2 няма пряко въздействие върху заетостта и пазара на труда. Вариантът не оказва въздействие върху създаването на нови работни места и не води до загуба на работни места. Този вариант няма специфични негативни последствия за определени професии, групи работници или самостоятелно заети лица. Вариантът засяга единствено възрастовата група на пенсионерите. Приемането на този вариант няма да се отрази негативно на търсенето на работна сила, върху функционирането на пазара на труда и по отношение на баланса между личния, семейния и професионалния живот. Вариант на действие 2 няма влияние върху качеството на работата, не оказва въздействие върху продължаващо професионално обучение. Той няма отношение към правата и задълженията на работниците и служителите, не улеснява и не ограничава приспособяването към промените и използването на технологични иновации на работното място. Вариантът не засяга достъпа до пазара на труда или влизането/излизането от пазара на труда; не влияе негативно върху достъпа до услугите, свързани с намиране на работа или до услуги от общ икономически интерес.

Вариант на действие 2 няма пряко отношение към: неприкосновеността на личния живот; правото на добра администрация, достъпа до правосъдие и до управлението; общественото здраве; сигурността и обществения ред; културата; климата и климатичните промени; транспорта и използването на енергия; биоразнообразието; чистотата на атмосферния въздух; качеството на водите и водните запаси; качеството на почвата; възобновяемите или невъзобновяемите ресурси; влиянието на фирмите и потребителите върху околната среда; отпадъците/генериране/ рециклиране; и към грижите за животните.

*1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)*

**Специфични въздействия:**

Не са налице специфични въздействия.

**Въздействия върху малките и средните предприятия:** Вариант 2 няма да окаже въздействие върху малките и средни предприятия.

**Административна тежест:**

Предложената промяна в НПОС води до известно увеличаване на административната тежест за правоимащите лица, която обаче ще бъде минимизирана посредством утвърждаването на единен образец на декларация, който ще бъде достъпен в интернет страницата на НОИ, в териториалните поделения на института и ще може да бъде подаван посредством множество канали за комуникация, в това число и по електронен път. За длъжностните лица на НОИ не са налице промени по отношение на административната тежест.

**4.5. Проблем 5 „Несъответствие на разпоредби от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж и Наредбата за прехвърляне на пенсионни права от и към пенсионни схеми на Европейския съюз, на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка със Закона за въвеждане на еврото в Република България, с оглед предстоящото въвеждане на еврото като парична единица в Република България“.**

**Вариант 1: „Без действие“:**

*1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.*

**Описание:**

Вариантът „Без действие“ се характеризира с непредприемането на никакви действия. При този вариант на действие в разпоредбите на НПОС и на НППППСЕСЕЦБЕИБ ще продължи да съществува позоваване на лева и в този смисъл няма да бъдат адаптирани към изискванията на Закона за въвеждане на еврото в Република България.

**Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

При вариант на действие 1 няма да има положителни въздействия по отношение на заинтересованите лица.

**Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

**- За „Български пощи“ ЕАД:**

Ще възникне правна несигурност по отношение на това в каква парична единица ще бъдат определяни сумите за направените нетни разходи от дружеството и за разходите за инвестиции, за извършване на обществената услуга по изплащане на пенсиите.

**За лицата, постъпили на работа като служители на Съюза, на ЕЦБ или на ЕИБ, които желаят да прехвърлят средствата, представляващи придобити пенсионни права в пенсионна схема на Съюза, на ЕЦБ или на ЕИБ и за длъжностните лица в териториалните поделения на НОИ**:

Ще възникне правна несигурност по отношение на това в каква парична единица ще се определя размерът на средствата, които ще бъдат прехвърлени по съответната пенсионна схема на Съюза, на ЕЦБ или на ЕИБ..

*1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)*

**Специфични въздействия:**

Не са налице специфични въздействия.

**Въздействия върху малките и средните предприятия:**

Вариант 1 „Без действие“ няма да окаже въздействие върху малките и средни предприятия.

**Административна тежест:** Предложената нормативна промяна не води до промяна на административната тежест по отношение на нито една от групите пряко или косвено заинтересовани страни.

Вариант 1 „Без действие“ не ограничава свободното движение на стоки, услуги, капитали и работници. Не се ограничава изборът на потребителите, не води до по-високи цени поради по-малко конкуренция и до създаване на бариери за нови доставчици или улесняване появата на монополи. Няма да има промяна относно конкурентоспособността и инвестициите и въздействие/промяна върху производителността. Вариантът на действие няма отношение към правото на собственост, научноизследователската и развойна дейност. Няма да доведе до улесняване на въвеждането и разпространението на нови производствени методи, технологии и продукти. Вариантът на действие няма отношение към интелектуалната собственост и към академичните или промишлени изследвания и не допринася за повишаване на производителността и ефективността на ресурсите. Вариантът на действие няма отношение към разходите на потребителите. Вариантът на действие не оказва въздействие върху определени сектори и региони. Няма последици върху икономическия растеж и заетостта, върху условията за инвестиции и функционирането на пазарите, както и не ограничава свободата на движение на стоки, на капитали, свободата на предоставяне на услуги и свободното движение на работници.

По отношение на балансираното демографско развитие Вариант на действие 1 „Без действие“ не води до задържане на темповете на намаляване на броя на населението. Не води до насърчаване на раждането, отглеждането и възпитанието на деца и до подобряване на репродуктивното здраве на населението. Този вариант не оказва влияние върху здравословното състояние на населението и намаляване на общата, преждевременната, детската и майчината смъртност. Не оказва въздействие върху повишаване на средната продължителност на живота и на продължителността на живота в добро здраве. Вариантът на действие не води до намаляване на общата заболеваемост и до превенция на социално значими болести. Не води и до създаване на здравословни и безопасни условия на труд. Вариантът на действие не оказва влияние по отношение на намаляване на броя на емигриращите млади хора в репродуктивна възраст, не води до смекчаване на негативните последици от застаряването на населението и до възприемане на модел за активен и продуктивен живот на възрастните хора в добро здраве. Вариантът на действие не предвижда адаптиране на социалните системи или на някоя от тях към демографските промени на застаряването на населението – пазар на труда; пенсионноосигурителна система; система за социално подпомагане, закрила и дългосрочни грижи; здравеопазване, образование, култура и др. Този вариант на действие не ограничава диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони; не води до подобряване на инфраструктурата и качеството на живота в различните райони на страната. Не създава условия за възраждане на селските райони и за намаляване на различията между населените места; не води до подобряване на транспортната, търговската и други обслужващи инфраструктури на селските и пограничните райони за задържане на населението в тях. Вариантът на действие не води до опазване и поддържане на екологичната и ергономичната среда за живот и до намаляване на регионалните диспропорции чрез децентрализация и създаване на регионален капацитет за динамично икономическо развитие.
Вариант на действие 1 няма пряко въздействие върху заетостта и пазара на труда. Вариантът не улеснява създаването на нови работни места и не води до загуба на работни места. Този вариант няма специфични негативни последствия за определени професии, групи работници или самостоятелно заети лица. Вариантът не засяга определени възрастови групи. Предприемането на този вариант няма да се отрази негативно на търсенето на работна сила, върху функционирането на пазара на труда и по отношение на баланса между личния, семейния и професионалния живот.
Вариант на действие 1 няма влияние върху качеството на работата, не оказва въздействие върху продължаващо професионално обучение. Вариантът на действие няма отношение към правата и задълженията на работниците и служителите. Вариантът на действие не улеснява и не ограничава приспособяването към промените и използването на технологични иновации на работното място. Вариантът не засяга достъпа до пазара на труда или влизането/излизането от пазара на труда; не влияе негативно върху достъпа до услугите, свързани с намиране на работа или до услуги от общ икономически интерес.
Вариант на действие 1 няма пряко отношение към неприкосновеността на личния живот. Този вариант на действие ще окаже неблагоприятно влияние върху правото на добра администрация, доколкото ще продължат да се прилагат действащите към момента разпоредби от НПОС и НППППСЕСЕЦБЕИБ. Вариантът на действие не оказва влияние върху достъпа до правосъдие и до управлението; общественото здраве; сигурността и обществения ред; културата; климата и климатичните промени; транспорта и използването на енергия; биоразнообразието; чистотата на атмосферния въздух; качеството на водите и водните запаси; качеството на почвата; възобновяемите или невъзобновяемите ресурси; влиянието на фирмите и потребителите върху околната среда; отпадъците/генериране/ рециклиране; и към грижите за животните.

**Вариант 2: „Приемане на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет“:**

*1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.*

**Описание:**

Вариант на действие 2 включва приемане на промени в НПОС и НППППСЕСЕЦБЕИБ във връзка с предстоящото въвеждане на еврото като официална парична единица в България.

**Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

**- За всички заинтересовани страни:**
С предложените промени ще се създаде правна сигурност и яснота при прилагане на разпоредбите на НПОС и НППППСЕСЕЦБЕИБ, в които до момента се съдържа позоваване на лева.

**Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:**

При вариант 2 не са идентифицирани негативни икономически, социални или екологични въздействия върху нито една от групите пряко или косвено заинтересовани страни.

Вариант 2 не ограничава свободното движение на стоки, услуги, капитали и работници. Не се ограничава изборът на потребителите, не води до по-високи цени поради по-малко конкуренция и до създаване на бариери за нови доставчици или улесняване появата на монополи. Няма да има промяна относно конкурентоспособността и инвестициите и въздействие/промяна върху производителността. Вариантът на действие няма отношение към правото на собственост, научноизследователската и развойна дейност. Няма да доведе до улесняване на въвеждането и разпространението на нови производствени методи, технологии и продукти. Вариантът на действие няма отношение към интелектуалната собственост и към академичните или промишлени изследвания и не допринася за повишаване на производителността и ефективността на ресурсите. Вариантът на действие няма отношение към разходите на потребителите. Вариантът на действие не оказва въздействие върху определени сектори и региони. Няма последици върху икономическия растеж и заетостта, върху условията за инвестиции и функционирането на пазарите, както и не ограничава свободата на движение на стоки, на капитали, свободата на предоставяне на услуги и свободното движение на работници.

По отношение на балансираното демографско развитие Вариант на действие 2 не води до задържане на темповете на намаляване на броя на населението. Не води до насърчаване на раждането, отглеждането и възпитанието на деца и до подобряване на репродуктивното здраве на населението. Този вариант не оказва влияние върху здравословното състояние на населението и намаляване на общата, преждевременната, детската и майчината смъртност, не води до повишаване на средната продължителност на живота и на продължителността на живота в добро здраве. Вариантът на действие не води до намаляване на общата заболеваемост и до превенция на социално значими болести. Не води и до създаване на здравословни и безопасни условия на труд. Вариантът на действие не оказва влияние по отношение на намаляване на броя на емигриращите млади хора в репродуктивна възраст и не оказва влияние по отношение смекчаването на негативните последици от застаряването на населението и до възприемане на модел за активен и продуктивен живот на възрастните хора в добро здраве. Вариантът на действие не предвижда адаптиране на социалните системи или на някоя от тях към демографските промени на застаряването на населението – пазар на труда; пенсионноосигурителна система; система за социално подпомагане, закрила и дългосрочни грижи; здравеопазване, образование, култура и др. Този вариант на действие не ограничава диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони; не води до подобряване на инфраструктурата и качеството на живота в различните райони на страната. Не създава условия за възраждане на

селските райони и за намаляване на различията между населените места; не води до подобряване на транспортната, търговската и други обслужващи инфраструктури на селските и пограничните райони за задържане на населението в тях. Вариантът на действие не води до опазване и поддържане на екологичната и ергономичната среда за живот и до намаляване на регионалните диспропорции чрез децентрализация и създаване на регионален капацитет за динамично икономическо развитие.

Вариант на действие 2 няма пряко въздействие върху заетостта и пазара на труда. Вариантът не оказва въздействие върху създаването на нови работни места и не води до загуба на работни места. Този вариант няма специфични негативни последствия за определени професии, групи работници или самостоятелно заети лица. Приемането на този вариант няма да се отрази негативно на търсенето на работна сила, върху функционирането на пазара на труда и по отношение на баланса между личния, семейния и професионалния живот. Вариант на действие 2 няма влияние върху качеството на работата, не оказва въздействие върху продължаващо професионално обучение. Той няма отношение към правата и задълженията на работниците и служителите, не улеснява и не ограничава приспособяването към промените и използването на технологични иновации на работното място. Вариантът не засяга достъпа до пазара на труда или влизането/излизането от пазара на труда; не влияе негативно върху достъпа до услугите, свързани с намиране на работа или до услуги от общ икономически интерес.

Вариант на действие 2 няма пряко отношение към: неприкосновеността на личния живот; правото на добра администрация, достъпа до правосъдие и до управлението; общественото здраве; сигурността и обществения ред; културата; климата и климатичните промени; транспорта и използването на енергия; биоразнообразието; чистотата на атмосферния въздух; качеството на водите и водните запаси; качеството на почвата; възобновяемите или невъзобновяемите ресурси; влиянието на фирмите и потребителите върху околната среда; отпадъците/генериране/ рециклиране; и към грижите за животните.

*1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)*

**Специфични въздействия:**

Не са налице специфични въздействия.

**Въздействия върху малките и средните предприятия:** Вариант 2 няма да окаже въздействие върху малките и средни предприятия.

**Административна тежест:**

Предложената нормативна промяна не води до промяна на административната тежест по отношение на нито една от групите пряко или косвено заинтересовани страни.

**5. Сравняване на вариантите:**

**Степени на изпълнение по критерии:** 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

**5.1. По проблем 1:**

| | | **Вариант „Без действие“** | **Вариант 2** |
|---|---|---|---|
| ***Ефективност*** | **Цел 1: „**Синхронизиране на подзаконовата нормативна уредба с разпоредбите на нормативен акт от по-висока степен – Кодекса за социално осигуряване. | ниска | висока |
| | **Цел 2: „**Улесняване на административния процес при отпускане, изплащане и преизчисляване на пенсии за лица, за които се прилагат международни договори и | ниска | висока |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | европейски регламенти за координация на системите за социална сигурност, както и за издаване на удостоверителни документи в тази връзка.”<br><br>**Цел 3: „**Гарантиране на правна сигурност, координация и еднакво прилагане на правилата, защита на правата на гражданите.” | ниска | висока |
| ***Ефикасност*** | **Цел 1: „**Синхронизиране на подзаконовата нормативна уредба с разпоредбите на нормативен акт от по-висока степен – Кодекса за социално осигуряване.“<br><br>**Цел 2:** „Улесняване на административния процес при отпускане, изплащане и преизчисляване на пенсии за лица, за които се прилагат международни договори и европейски регламенти за координация на системите за социална сигурност, както и за издаване на удостоверителни документи в тази връзка.“<br><br>**Цел 3:** „Гарантиране на правна сигурност, координация и еднакво прилагане на правилата, защита на правата на гражданите.“ | ниска<br><br>ниска<br><br>ниска | висока<br><br>висока<br><br>висока |
| ***Съгласуваност*** | **Цел 1: „**Синхронизиране на подзаконовата нормативна уредба с разпоредбите на нормативен акт от по-висока степен – Кодекса за социално осигуряване.“<br><br>**Цел 2:** „Улесняване на административния процес при отпускане, изплащане и преизчисляване на пенсии за лица, за които се прилагат международни договори и европейски регламенти за координация на системите за социална сигурност, както и за издаване на удостоверителни документи в тази връзка.“<br><br>**Цел 3:** „Гарантиране на правна сигурност, координация и еднакво прилагане на правилата, защита на правата на гражданите.“ | ниска<br><br>ниска<br><br>ниска | висока<br><br>висока<br><br>висока |

**5.2. По проблем 2:**

| | | **Вариант „Без действие“** | **Вариант 2** |
|---|---|---|---|
| ***Ефективност*** | Цел 1: „Синхронизиране на подзаконовата нормативна уредба с разпоредбите на нормативен акт от по-висока степен – Закон за здравето, както и други подзаконови нормативни актове – НМЕ и ПУОРОМЕРКМЕ.“ | ниска | висока |
| ***Ефикасност*** | Цел 1: Синхронизиране на подзаконовата нормативна уредба с разпоредбите на нормативен акт от по-висока степен – Закон за здравето, както и други подзаконови нормативни актове – НМЕ и ПУОРОМЕРКМЕ.“ | ниска | висока |

| | | | |
|---|---|---|---|
| ***Съгласуваност*** | Цел 1: Синхронизиране на подзаконовата нормативна уредба с разпоредбите на нормативен акт от по-висока степен – Закон за здравето, както и други подзаконови нормативни актове – НМЕ и ПУОРОМЕРКМЕ.“ | ниска | висока |

**5.3. По проблем 3:**

| | | **Вариант „Без действие“** | **Вариант 2** |
|---|---|---|---|
| ***Ефективност*** | Цел 1: „Намаляване на административната тежест и улесняване получаването на пенсията от пощенска станция в същото населено място, когато тя не е обслужващата постоянния или настоящия адрес на пенсионера.“ | ниска | висока |
| ***Ефикасност*** | Цел 1: „Намаляване на административната тежест и улесняване получаването на пенсията от пощенска станция в същото населено място, когато тя не е обслужващата постоянния или настоящия адрес на пенсионера.“ | ниска | висока |
| ***Съгласуваност*** | Цел 1: „Намаляване на административната тежест и улесняване получаването на пенсията от пощенска станция в същото населено място, когато тя не е обслужващата постоянния или настоящия адрес на пенсионера.” | ниска | висока |

**5.4. По проблем 4:**

| | | **Вариант „Без действие“** | **Вариант 2** |
|---|---|---|---|
| ***Ефективност*** | **Цел 1: „**Преодоляване на законодателна празнота в подзаконовата нормативна уредба по отношение на лица, за които не се прилагат разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, или европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност.”<br><br>**Цел 2:** „Ограничаване на случаите на неоснователно получаване на суми за пенсия след смъртта на пенсионер”. | ниска<br><br>ниска | висока<br><br>висока |
| ***Ефикасност*** | **Цел 1: „**Преодоляване на законодателна празнота в подзаконовата нормативна уредба по отношение на лица, за които не се прилагат разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, или европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност.”<br><br>**Цел 2:** „Ограничаване на случаите на неоснователно получаване на суми за пенсия след смъртта на пенсионер.” | ниска<br><br>ниска | висока<br><br>висока |

| | | | |
|---|---|---|---|
| *Съгласуваност* | **Цел 1: „**Преодоляване на законодателна празнота в подзаконовата нормативна уредба по отношение на лица, за които не се прилагат разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, или европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност.<br>**Цел 2:** Ограничаване на случаите на неоснователно получаване на суми за пенсия след смъртта на пенсионер.” | ниска<br>ниска | висока<br>висока |

**5.5. По проблем 5:**

| | | **Вариант „Без действие“** | **Вариант 2** |
|---|---|---|---|
| *Ефективност* | **Цел 1:** „Синхронизиране на подзаконовата нормативна уредба с разпоредбите на нормативен акт от по-висока степен - Закона за въвеждане на еврото в Република България.” | ниска | висока |
| *Ефикасност* | **Цел 1:** „Синхронизиране на подзаконовата нормативна уредба с разпоредбите на нормативен акт от по-висока степен - Закона за въвеждане на еврото в Република България.“ | ниска | висока |
| *Съгласуваност* | **Цел 1:** „Синхронизиране на подзаконовата нормативна уредба с разпоредбите на нормативен акт от по-висока степен - Закона за въвеждане на еврото в Република България.“ | ниска | висока |

**6. Избор на препоръчителен вариант:**

**По проблем 1: Вариант 2 - „Приемане на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет“.**

**По проблем 2: Вариант 2 - „Приемане на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет“.**

**По проблем 3: Вариант 2 - „Приемане на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет“.**

**По проблем 4: Вариант 2 - „Приемане на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет“.**

**По проблем 5: Вариант 2 - „Приемане на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет“.**

**6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):**

**По проблем 1:**

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

**По проблем 2:**

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

**По проблем 3:**

○ Ще се увеличи

◉ Ще се намали

○ Няма ефект

**По проблем 4:**

◉ Ще се увеличи

○ Няма ефект

○ Ще се намали

**По проблем 5:**

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

**6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?**

**По проблем 1:**

○ Да

◉ Не

**По проблем 2:**

○ Да

◉ Не

**По проблем 3:**

○ Да

◉ Не

**По проблем 4:**

○ Да

◉ Не

**По проблем 5:**

○ Да

◉ Не

**6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?**

**По проблем 1:**

○ Да

◉ Не

**По проблем 2:**

○ Да

◉ Не

**По проблем 3:**

○ Да

◉ Не

**По проблем 4:**

○ Да

◉ Не

**По проблем 5:**

○ Да

◉ Не

**6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?**

**По проблем 1:**

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

**По проблем 2:**

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

**По проблем 3:**

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

**По проблем 4:**

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

**По проблем 5:**

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

**6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):**

**По проблем 1:** Не са идентифицирани конкретни рискове при реализиране на вариант 2 – Приемане на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет.

**По проблем 2:** Не са идентифицирани конкретни рискове при реализиране на вариант 2 – Приемане на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет.

**По проблем 3:** Не са идентифицирани конкретни рискове при реализиране на вариант 2 – Приемане на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет.

**По проблем 4:** Не са идентифицирани конкретни рискове при реализиране на вариант 2 – Приемане на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет.

**По проблем 5:** Не са идентифицирани конкретни рискове при реализиране на вариант 2 – Приемане на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет.

*Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.*

**7. Консултации:**

○ Проведени са консултации

Проектът на нормативен акт ще бъде съгласуван в съответствие с чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Проектът ще бъде обсъден в Националния съвет за тристранно сътрудничество и утвърден от Надзорния съвет на НОИ

*Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.*

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Проектът на нормативен акт ще бъде публикуван на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерството на труда и социалната политика със срок за обсъждане

30 дни. *Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.*

**8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?**

○ Да

◉ Не

**9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?**

○ Да

◉ Не

**10. Приложения:**

**11. Информационни източници:**
Информационна система на НОИ.

**12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:**

**Име и длъжност:** Калина Петкова, директор на дирекция „Трудово право, обществено осигуряване и условия на труд“
**Дата:** 11.07.2025 г.

11.7.2025 г.

X

КАЛИНА ПЕТКОВА
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ ТПООУТ
Signed by: Kalina Petkova Petkova